

دانشکده پزشکی
دفتر توسعه آموزش پزشکی

فرم طرح دروس "کارآموزی" پزشکی عمومی

مقدمه

در برنامه ملی آموزش پزشکی عمومی مصوب سال ۱۳۹۶، شناسنامه دروس شامل قسمت‌های زیر به طور پیش‌فرض می‌باشد: مرحله ارائه درس، پیش‌نیازها، نوع درس (نظری یا عملی)، ساعت آموزشی، اهداف کلی، شرح درس، محتوای ضروری، توضیحات ضروری. بنابراین برای تدوین این موارد، متن شناسنامه درس در برنامه ملی به راحتی قابل استفاده می‌باشد.

در ادامه، لازم است براساس برنامه ملی طرح درس کامل زیر نظر کمیته برنامه درسی پزشکی عمومی هر دانشگاه تنظیم شود. در طرح درس کامل علاوه بر موارد مذکور، راهبردها و روش‌های یاددهی یادگیری، نحوه ارزشیابی دانشجو، منابع درس، و سایر مقررات مربوط به ارائه درس نیز ضروری است تعیین و معرفی شوند.

ضمناً، در برنامه ملی تعیین و روزآمد سازی منابع مرجع آزمون‌های جامع بر عهده کمیته مشترک تعیین منابع آزمون‌های سراسری دوره دکترای پزشکی عمومی است. دبیرخانه شورای آموزش پزشکی عمومی مکلف است در آغاز هر سال تحصیلی منابع روزآمد را برای آزمونهای سال بعد به نحو مناسب (سایت دبیرخانه، مکاتبه با دانشگاه‌ها و سایر روشهای مناسب اعلام نماید. گروههای آموزشی مسئول ارائه دروس می‌توانند علاوه بر منابع تعیین شده برای آزمون‌های جامع، و حسب صلاحدید و تایید کمیته برنامه درسی پزشکی عمومی دانشگاه، منابع دیگری را برای یادگیری دانشجویان در طول دوره تعیین نمایند.

براین اساس هر گروه آموزشی می‌تواند پیشنهادات خود را در مورد معرفی منابع جدید به دانشکده پزشکی ارائه کند.

قسمت‌هایی که با استفاده از برنامه ملی تکمیل می شود.

کد درس	۱۷۶	
نام درس	مقدمات بیماریهای دستگاه تنفس	نوع چرخش آموزشی
مرحله ارائه	کارآموزی	مدت چرخش آموزشی
پیش نیاز		تعداد واحد
اهداف کلی	<p>در پایان این درس، دانشجو باید بتواند (بر اساس فهرست پیوست): الف) در مواجهه با هر یک از عائلّم و شکایات شایع و مهم: ۱- تعریف آن را بیان کند. ۲- معاینات فیزیکی الزم (exam physical and taking history focused) برای رویکرد به آن را شرح دهد. ۳- تشخیص های افتراقی مهم را مطرح کند و گامهای ضروری برای رسیدن به تشخیص و مدیریت مشکل بیمار را پیشنهاد دهد .</p> <p>ب) در مورد بیماریهای شایع و مهم: ۱- تعریف، اتیولوژی، و اپیدمیولوژی بیماری را شرح دهد. ۲- مشکلات بیماران مبتال به بیماریهای شایع و مهم را توضیح دهد. ۳- روشهای تشخیص بیماری را شرح دهد. ۴- مهمترین اقدامات پیشگیری در سطوح مختلف، مشتمل بر درمان و توانبخشی بیمار را بر اساس شواهد علمی و گایدالینهای بومی در حد مورد انتظار از پزشک عمومی توضیح دهد. ۵- در مواجهه با سناریو یا شرح موارد بیماران مرتبط با این بیماریها، دانش آموخته شده را برای استدلال بالینی و پیشنهاد رویکردهای تشخیصی یا درمانی به کار بندد.</p> <p>ج) نسبت به مسائل مهمی که مراعات آن در محیط بالینی این حیطه ضرورت دارد توجه کند.</p>	
شرح درس	<p>در این درس، دانشجو باید از طریق حضور در کلاس درس، مرکز یادگیری مهارتهای بالینی Lab Skill، کارگاه آموزشی، و انجام تکالیف فردی و گروهی به اهداف مشخص دست یابد. حداقل یک جلسه از درس باید به بحث موردی (discussion) (case اختصاص داده شود تا دانشجویان ضمن بررسی شرح حال یک بیمار، به کارگیری دانش آموخته شده در این درس را برای تحلیل مشکلات وی و رسیدن به تشخیص یا پاسخ به پرسش های بالینی مطرح شده تمرین کنند.</p>	
فعالیت های آموزشی	<p>فعالیت های یادگیری این درس باید ترکیب متوازی از آموزش نظری، مطالعه فردی و بحث گروهی، بررسی موارد بیماری، و انجام سایر تکالیف یادگیری را شامل شود. زمان بندی و ترکیب این فعالیتها و عرصه های مورد نیاز برای هر فعالیت (عم از کلاس درس، مرکز یادگیری مهارتهای بالینی Lab Skill، و عرصه های بالینی، در راهنمای یادگیری Guide Study هماهنگ با استانداردهای اعالم شده از سوی دبیرخانه شورای آموزش پزشکی عمومی توسط هر دانشکده پزشکی تعیین می شود</p>	
محتوای درس	<p>مباحث مربوطه به بیماریهای ریه تعیین شده در رفرنس همان دوره</p>	
توضیحات ضروری	<p>* با توجه به شرایط متفاوت آموزش بالینی در دانشکده های مختلف، الزم است راهنمای یادگیری بالینی مطابق سند توانمندی های مورد انتظار دانش آموختگان دوره دکترای پزشکی عمومی و با در نظر گرفتن استانداردهای اعالم شده از سوی دبیرخانه شورای آموزش پزشکی عمومی وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی توسط دانشکده پزشکی تدوین و در اختیار فراگیران قرار گیرد. ** الزم است روش ها و برنامه آموزش و ارزیابی دانشجو بر اساس اصول علمی مناسب توسط گروه آموزشی تعیین، اعالم و اجرا شود. تایید برنامه، نظارت بر اجرا و ارزشیابی برنامه بر عهده دانشکده پزشکی است</p>	

*** در ارائه محتوای دروس مقدمات بالینی، تاکید اصلی بر عالئم و نشانه ها، و بیماریهای شایع است. بدیهی است در هر دانشکده، کمیته برنامه درسی بایستی نظارت الزم را بر تناسب محتوای ارائه شده توسط اساتید محترم، با حجم واحد و توانمندیهای مورد انتظار از پزشکان عمومی در نظام سلامت داشته باشند.

رئوس مطالب (پیوست موجود در برنامه ملی)

۱. مروری بر آناتومی کارکردی و فیزیولوژی دستگاه تنفسی (تهویه و پرفوزیون و مکانیک و کنترل تنفسی)
۲. نشانه شناسی بیماریهای تنفسی
۳. روشهای تشخیصی در بیماریهای ریه (تصویربرداری، اندوسکوپی، آزمایشهای ایمنی شناسی و میکروبیولوژیک، ارزیابی عملکرد تنفسی)
۴. بیماریهای انسدادی مزمن ریه (آسم برونشیل)
۵. بیماریهای انسدادی مزمن ریه (COPD)
۶. عفونتهای دستگاه تنفس فوقانی
۷. پنومونیهای ویرال و باکتریال
۸. سل ریه
۹. برونشکتازی و آبه ریه
۱۱. تومورهای ریه
۱۱. بیماریهای اینترستسیل ریه
۱۲. بیماریهای شغلی و ناشی از عوامل محیطی در ریه (آزبستوز، آلینده های آلی و غیر آلی، ...)
۱۳. بیماریهای عروقی ریه (آمبولی ریه، هیپرتانسیون ریوی)
۱۴. اختلالات و بیماریهای پلور
۱۵. نارسایی تنفسی و ARDS
- ۱۶- بحث موردی (case based discussion)

گروه آموزشی متولی دوره

گروه ریه

مسئول دوره

نام و نام خانوادگی استاد مسئول دوره	دکتر مریم السادات میرعنایت
-------------------------------------	----------------------------

توضیح: مسئولیت کلی اجرای دوره، پاسخگویی و هماهنگی های لازم بر عهده مسئول دوره خواهد بود. لازم است، مسئول درس عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی باشد.

اساتید دوره

نام و نام خانوادگی استاد درس	گروه آموزشی	میزان (درصد) مشارکت
عاطفه فخاریان	ریه	۱۰۰%
علیرضا اسلامی نژاد	ریه	۱۰۰%
جلال حشمت نیا	ریه	۱۰۰%
مریم السادات میرعنایت	ریه	۱۰۰%
عاطفه عابدینی	ریه	۱۰۰%

رفرانس های تئوریک دوره

۱. کتاب هاریسون ۲۰۱۹

توضیح: توضیحات لازم در مقدمه آمده است.

فعالیت های آموزشی

تعداد کلاس حضوری در طول دوره	۹ کلاس
تعداد حضور در کلینیک سرپایی	۱ روز در هفته
تعداد حضور در گزارش صبحگاهی	هر روز (شنبه تا پنجشنبه)
تعداد حضور در راند بخش	هر روز
تعداد حضور در ژورنال کلاب	یک روز در میان
تعداد حضور در راند بخش	هر روز
تعداد حضور در مرکز مهارت های بالینی (اسکیل لب)	
متوسط تعداد بیماران که لازم است شرح حال و ثبت اطلاعات توسط کارآموز انجام گیرد.	بین ۱۰ تا ۲۰ بیمار در هر دوره برای دانشجویان در بخش ریه تخت بیمار تقسیم می شود و هر روز باید شرح حال و معاینه بیمار خود را بداند و پاسخگوی استاد خود باشد.

توضیح: اگر فعالیت دیگری مد نظرتان است اضافه فرمایید.

وظایف دانشجو

۱	حضور و مشارکت در کلیه برنامه های آموزشی	حضور در درمانگاه های ریه جهت آموزش ویزیت بیماران سرپایی و معاینه
۲	انجام تکلیف های محوله توسط مسئول یا مدرسین	
۳	حضور در بخش های داخلی ریه و شرح حال گیری و معاینه بیماران	

توضیح: برای تدوین وظایف دانشجو، به مثالهای زیر توجه فرمایید:

- حضور و مشارکت در کلیه برنامه های آموزشی
- تدوین لاگ بوک (تدوین شرح کلیه فعالیتهای آموزشی روزانه)
- انجام تکلیف های محوله توسط مسئول یا مدرسین دوره (ارائه سمینار، انجام پروسیجر و ...)

نحوه ارزشیابی دانشجویان

روش ارزشیابی	درصد از نمره کل که متعلق به این روش است
آزمون کتبی چند گزینه ای	۱۰۰
آزمون شفاهی در پایان دوره	۵۰
حضور و مشارکت کارآموز در دوره بر اساس نظر مسئول دوره	۳۰
ارزیابی گزارش های کارآموز	۱۰
آزمون عملی بر بالین بیمار	۱۰